

- (http://twitter.com/nuvol_com)
- (<https://www.facebook.com/elnuvol>)
- (<https://www.youtube.com/channel/UC1W7gMVWgAQHNW4vjFJWXDA>)
- (https://www.instagram.com/nuvol_com/)
- (<https://www.pinterest.com/nuvolcom/>)
- (<http://www.nuvol.com/feed/>)
- (<http://www.vilaweb.cat/>)

[eBooks \(/ebooks\)](#)
[Notícies \(/calendria/noticies/\)](#)
[Crítica \(/calendria/critica/\)](#)
[Entrevistes \(/calendria/entrevistes/\)](#)
[Opinió \(/calendria/opinio/\)](#)
[Vinyetes \(/elwebnegre/\)](#)
[Calendria \(/calendria/\)](#)

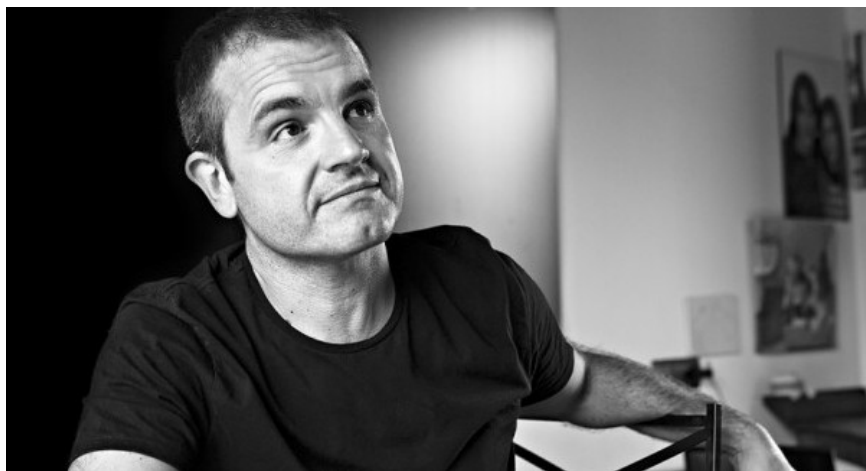
[Punt de llibre \(/punt-de-llibre/\)](#)

Jordi Llavina: “Joan Vinyoli és un poeta de veritat”

21.03.2014

Bernat Puigtobella (<http://www.nuvol.com/autor/bernat-puigtobella>). Barcelona (<http://www.nuvol.com/lloc/barcelona>).

Aquesta setmana s’ha donat el tret de sortida de l’Any Vinyoli amb l’estrena d’una esplèndida pàgina web i l’anunci de totes les activitats programades des de la Conselleria de Cultura. Jordi Llavina, autor de *Contrada* i comissari de l’Any Vinyoli, imparteix avui una conferència sobre l’autor al Centre de Lectura de Reus, acompanyant els rapsodes del projecte *En Veu Alta*, que diran poemes del barceloní. Hem parlat amb ell del centenari de Vinyoli i de la feina que té al davant.

(<http://www.nuvol.com/opinio/el-desvetllament-del-poeta/attachment/foto-prego-2/>)

Jordi Llavina | Foto de Toni Galitó

Bernat Puigtobella: Acabem de tancar l’Any Espriu, que ha estat una efemèride cultural però també política, i entrem en una celebració que no es prestarà a gaires maniobres polítiques. Creus que per fi els polítics ens deixaran tranquils? O bé creus que hi ha una dimensió política amagada en la poesia de Vinyoli?

Bernat Puigtobella
<http://www.nuvol.com/autor/bernat-puigtobella>
 Editor de Nuvol.

(<http://www.nuvol.com/autor/bernat-puigtobella>)

<http://www.nuvol.com>
<http://www.nuvol.com>
[@puigtobella](http://www.twitter.com/puigtobella)
<http://www.twitter.com/puigtobella>

844 articles publicats

+ Altres articles d’aquest autor

- Les bruixes del Lliure obren la #TardorPapitu (<http://www.nuvol.com/noticies/les-bruixes-del-lliure-obren-la-tardorpapitu/>)
- Una treva brutal per a Clara Segura (<http://www.nuvol.com/noticies/una-treva-brutal-per-a-clara-segura/>)
- Roger Subirà: "Els arquitectes treballem pel dret a la ciutat" (<http://www.nuvol.com/entrevistes/roger-subira-els-arquitectes-treballem-pel-dret-a-la-ciutat/>)
- Big Draw. La festa del dibuix (<http://www.nuvol.com/noticies/big-draw-la-festa-del-dibuix-2/>)
- Donald Margulies: "Donald Trump és un demagog protofeixista" (<http://www.nuvol.com/entrevistes/donald-margulies-donald-trump-es-un-demagog-protofeixista/>)

(<http://www.ub.edu/cultural/en/seminars/>)

+ Llegits

- 1 «La Riera» i els límits de la mentida (<http://www.nuvol.com/noticies/la-riera-i-els-limites-de-la-mentida/>)

Jordi Llavina: Espriu i Vinyoli són dos poetes molt diferents. Vinyoli no es va acollir mai al fet que la seva poesia *acompanyés* políticament o ideològicament cap projecte, del signe que fos. Quan, a les acaballes de la seva vida, se'l distingeix amb el Premio Nacional de Poesía (i havia estat Joan Perucho, qui havia obtingut el favor dels altres membres del jurat perquè l'hi atorguessin), el nostre Joan carregat de foscúries refusa el guardó, en un gest valent i controvertit, que, a parer meu, l'honora. En la poesia de Vinyoli, hi ha una dimensió profundament humana, en tota la complexitat semàntica i simbòlica de l'adjectiu *humà*. És, doncs, també, una poesia política: busca l'encaix de l'home en l'univers i reclama, per a aquest home, el dret a decidir (recorda el magnífic poema "Joc", de *Domini màgic*). Però, naturalment, la seva poesia transcendeix la circumstància concreta, l'anècdota, la moda canviable: és per això que Castellet i Molas no el van incloure en la seva cèlebre antologia sinó amb enormes dificultats i d'una manera pobra, gairebé residual.

BP: Si Espriu és el poeta de la societat civil, Vinyoli és el poeta dels poetes. Per què creus que Vinyoli és capaç de ser un referent per poetes d'estètiques tan diferents?

J.Ll. Perquè és un poeta de veritat, que no deixa mai de plantejar-se la seva vocació, la seva necessitat de dir. Un poeta que no cessa mai en l'obstinació de crear poesia amb el màxim rigor, perquè el que pretén és arribar a l'excel·lència, i no pas a quatre crítics benpensants. Escriure, per a ell, és investigar (però investigar d'una manera molt diferent a la de Foix, posem per cas). Agradar tant, és tan fonamental per a tants poetes d'estètiques diferents, com dius molt bé, perquè va *una mica més enllà*, en l'expressió formal, i *molt més endins* de la naturalesa humana, en el fons.

BP: Vinyoli ha estat un poeta mig secret. La seva poesia era introbable durant pràcticament tots els anys noranta. Després es va publicar la poesia completa, però vam trigar una mica a tenir una edició de butxaca assequible per a totes les butxaques. Encara recordo que quan va sortir la primera edició de la poesia completa a 62, els poetes venien a premsa a mangar-ne exemplars perquè era tan cara que no se la podien permetre. Si m'haguessis de resumir amb poques paraules què creus que significa Vinyoli en la poesia catalana contemporània?

J.Ll: Puc parlar per mi, puc referir la meva experiència d'aquest poeta. De Vinyoli, n'admiro moltes coses. D'entrada, que la seva sigui una obra que parteix sempre de la vida —una obra que celebra la vida, amb molts moments d'una intensa brillantor— per acabar component una reflexió d'un alt valor moral sobre les qüestions fonamentals de la condició humana: el pas del temps, la pèrdua, la mort. I n'admiro, en el pla formal, la intel·ligència (que li ve del geni, però també de l'ofici) a l'hora de trobar imatges i metàfores punyents, bellíssimes. Fixa't que et dic

- 2 [On és el Departament d'Ensenyament?](http://www.nuvol.com/opinio/on-es-el-departament-densenyament/) (<http://www.nuvol.com/opinio/on-es-el-departament-densenyament/>)
- 3 [Arquimbau reixeix de les cendres \(franquistes\)](http://www.nuvol.com/noticies/arquimbau-reixeix-de-les-cendres-franquistes/) (<http://www.nuvol.com/noticies/arquimbau-reixeix-de-les-cendres-franquistes/>)
- 4 [No t'apropis a la Casa Bloc](http://www.nuvol.com/noticies/no-tapropis-a-la-casa-bloc/) (<http://www.nuvol.com/noticies/no-tapropis-a-la-casa-bloc/>)
- 5 [Discursos prehistòrics](http://www.nuvol.com/vinyetes/discursos-prehistorics/) (<http://www.nuvol.com/vinyetes/discursos-prehistorics/>)
- 6 [Tornem-hi, que no ha estat res](http://www.nuvol.com/opinio/tornem-hi-que-no-ha-estat-res/) (<http://www.nuvol.com/opinio/tornem-hi-que-no-ha-estat-res/>)
- 7 [Els tripijocs del PP](http://www.nuvol.com/vinyetes/els-tripijocs-del-pp/) (<http://www.nuvol.com/vinyetes/els-tripijocs-del-pp/>)
- 8 ["No tenim el públic que ens mereixem"](http://www.nuvol.com/noticies/no-tenim-el-public-que-ens-mereix/) (<http://www.nuvol.com/noticies/no-tenim-el-public-que-ens-mereix/>)
- 9 [El núvol que ens desbancarà](http://www.nuvol.com/opinio/el-nuvol-que-ens-desbancara/) (<http://www.nuvol.com/opinio/el-nuvol-que-ens-desbancara/>)
- 10 [El salt de perxa de Rajoy](http://www.nuvol.com/vinyetes/el-salt-de-perxa-de-rajoy/) (<http://www.nuvol.com/vinyetes/el-salt-de-perxa-de-rajoy/>)

Rent a Scooter
(<http://www.via-vespa.com>)

(<http://www.via-vespa.com>)

Barcelona és un vesper. Vola per Barcelona amb una Vespa!

(<http://www.tarragona.cat/cultura/lletres/premis-literaris/bases-1>)

intel·ligència, no exactament sensibilitat. Potser llevat el primer llibre, d'una dicció encara una mica massa afectada, Vinyoli és un poeta que sona sempre intemporal, autèntic.

BP: Espriu té paraules d'elogi per Vinyoli. Sempre deia que un poeta capaç d'escriure un poema com aquell que acaba dient 'pausadament gira el gall' ("Gall", del llibre *El Callat*) era mereixedor de ser considerat entre els grans. Ferrater en canvi, sembla que no li acabava de tenir respecte i això feia patir molt Vinyoli. Amb els anys Ferrater és respectat per la seva estatura intel·lectual i Vinyoli pels seus versos...

Jo no tinc tan clar que Ferrater no el respectés. De fet, més aviat em sembla que el tenia en una alta consideració, malgrat que Vinyoli era autodidacte i no tenia la brillantor natural ni la capacitat de seducció (intel·lectual i d'altres menes) del de Reus. Hi ha una anècdota —que a mi em va explicar en Jordi Cornudella— que ens els refereix a tots dos, Ferrater i Vinyoli, una nit d'una lluminosa lucidesa amical. En tornar a casa, van aturar un taxi, i Ferrater, amb aquella manera d'enraonar que tenia, un si és no és entrebancosa, va exigir al taxista que, primer, els duqués a casa de Joan Vinyoli. L'home es va girar poc menys que consternat (consternat, potser, com aquell cargol del poema homònim, "al mig d'un mur eixut"), i pots comptar que devia preguntar: "¿Cómo dice usted?", a la qual cosa Ferrater va respondre: "Com pot ser que no sàpiga on viu el millor poeta de Catalunya!"

En el cas de Ferrater, em fa l'efecte que no hi podia deixar d'haver mai una certa actitud de suficiència, de *nonchalance* intel·lectual envers els altres. Per força, s'havia de saber el millor, el més ben dotat intel·lectualment... Però respecta Vinyoli, i tant, com no respectava molts dels poetes coetanis, alguns dels quals va ridiculitzar, com és prou sabut, en el *Poema inacabat* ("talòs Garcés, Teixidor renyoc"...)

BP: T'han fet comissari de l'Any Vinyoli. A què ho atribueixes? Tu també ets poeta, i els dos últims poemaris que has publicat s'aguanten drets encara que siguin volumets prims. En què ets vinyolià? Què li deus?

J.Ll: No sé quins són els meus hipotètics mèrits com a comissari de l'Any Vinyoli, però només espero que la meva feina sigui profitosa. T'asseguro que m'hi escarrassaré molt, perquè Vinyoli és, des de fa exactament trenta anys, el meu poeta de referència, un dels que conec millor.

[\(http://www.nuvol.com/entrevistes/81773/attachment/vinyoli-60-anys/\)](http://www.nuvol.com/entrevistes/81773/attachment/vinyoli-60-anys/)

Joan vinyoli als 60 anys |

Foto Arxiu Vinyoli

Pel que fa a la segona pregunta: potser el que més li dec no és pas el més aparent. La seva particular manera de *mirar*. El meu amic Pep Solà, biògraf de Vinyoli i una de les persones que el coneix millor (també una de les persones fonamentals d'aquest Any Vinyoli), diu que aquests versos d'un dels sonets de *Contrada* els podria haver subscrit Vinyoli: "El cor s'empluja, / s'enaigua el món, i entens la permanència / d'algun record. Del glaç, n'hauràs herència". De fet, a *Vetlla* hi havia diversos homenatges més o menys velats a poetes que són importants per a mi des de fa molts anys: que ara recordi, Quasimodo, Saba, Rilke... entre els catalans, cito explícitament Vinyoli (el poema "Joc", ja citat, de *Domini màgic*, que va ser el que em va captivar primer) i Francesc Parcerisas. Però sobretot crec que em pot haver influït en la mirada: no quedar-se en la superfície, no ser obvi. Enfrontar-se a la malaltia i al temps amb valentia, malgrat que un, d'antuvi, se sàpiga perdedor. És el que dic en el poema "Ramat", que dedico al filòsof Josep M. Esquirol, amb qui parlo sovint, entre altres, de Vinyoli: "El cos, la vida. Hi ha un dia que entens / que les coses expiren. Com la planta. / La vellesa és un do. La dona infanta / un ésser per la mort. Neix sense dents. // I entens que tot toca a la fi —sarments / d'un cep que podaran o cor que es vanta / de poder abastar el món—, que res no aguanta / i és com la flama del llumí que encens. // Sabem que un dia hem de desaparèixer. / La raó ens adverteix que res no dura. / No en deixarà la mort ni un per merèixer. // Quin mal ramat compon, la nostra espècie! / Llançada a viure sense gos d'atura, / sentint-se moridora es fa menys nècia".

BP: Des de fa setmanes que no pares, anant amunt i avall, escampant la bona nova de Vinyoli, encara per descobrir per a tanta gent. Avui fas una xerrada al Centre de Lectura de Reus, a les vuit del vespre, però la setmana que ve tens més activitats. Quines activitats destacades de l'Any Vinyoli?

J.Ll: El cap de setmana del 4-5-6 d'abril, a Santa Coloma de Farners, se celebrarà el Festiva Domini màgic, amb participació de diversos poetes de tot el territori lingüístic català, que homenatjaran Vinyoli. A final d'any, també a la capital de la Selva, hi haurà el Segon Simposi

Internacional Joan Vinyoli, amb ponències dels màxims especialistes sobre l'obra del poeta. A Begur, aquest estiu, hi haurà un gran desplegament musical i poètic vinyolià. Farem accions poètiques als Ferrocarrils de la Generalitat, dotze dies abans de Sant Jordi la tradicional lectura al Parlament es dedicarà, enguany, a Vinyoli i al seu llibre *Domini màgic...* Desenes d'espectacles aniran *esquitxant* el país amb propostes d'una gran qualitat. Edicions Poncianes presentarà, abans del dia del Llibre, un nou pòster de la sèrie Bèsties, aquest dedicat al poeta de *Vent d'aram*. El poeta Carlos Vitale ha traduït una antologia de poemes de l'autor, que publicarà molt aviat Candaya, i que està pensada de manera molt especial per al món iberoamericà... Jo mateix em prodigo en xerrades i conferències sobre aspectes diversos de la poesia de l'autor. Aquesta setmana n'he fet tres (a VilaWeb, a Vilanova i, avui, a Reus), i la setmana que ve, en concret el dimecres 26, en faré una a la seu nacional d'Òmnium Cultural. És bo que el lector de *Núvol* tingui sempre present, al llarg d'aquest any, el magnífic portal que s'ha elaborat des de la Institució de les Lletres Catalanes: www.vinyoli.cat (<http://www.vinyoli.cat>). Aquí hi trobarà tots els actes, l'hemeroteca, la bibliografia de l'autor i la línia del temps amb els fets més remarcables de la seva existència, i els artistes que estan treballant en obra seva.

Subscriu-te a Núvol

Articles Destacats

(<http://www.nuvol.com/opinio/la-sola-veritat-que-ensenya-i-salva/>)

"La sola veritat que ensenya i salva..." (<http://www.nuvol.com/opinio/la-sola-veritat-que-ensenya-i-salva/>)

([http://www.nuvol.com/opinio/del-monument-al-document-posem-fi-a-](http://www.nuvol.com/opinio/del-monument-al-document-posem-fi-a-la-guerra-de-memories/)

[la-guerra-de-memories/](http://www.nuvol.com/opinio/del-monument-al-document-posem-fi-a-la-guerra-de-memories/))

[Del monument al document: posem fi a la guerra de memòries?](http://www.nuvol.com/opinio/del-monument-al-document-posem-fi-a-la-guerra-de-memories/) (<http://www.nuvol.com/opinio/del-monument-al-document-posem-fi-a-la-guerra-de-memories/>)

(<https://ladavalladorfeu.wordpress.com/>)

[La veritat damunt l'escena](https://ladavalladorfeu.wordpress.com/) (<https://ladavalladorfeu.wordpress.com/>)

(<http://www.nuvol.com/opinio/algunes-notes-sobre-llibres-del-mall/>)

[L'aventura de Llibres del Mall](http://www.nuvol.com/opinio/algunes-notes-sobre-llibres-del-mall/) (<http://www.nuvol.com/opinio/algunes-notes-sobre-llibres-del-mall/>)